

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus »Fejérmegyei Napló« a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus liberent. (Az általalok katholikusok törekvéseinek előmozdítására »Fejérmegyei Napló« cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhöz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egészévre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENCZ.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent-Isván-tér 1.
Egyes számok kaphatók: Rotter L., Weisz H. és Krausz V. tözsdéjében.

Megjegyzések.

Tisztelettel viseltetünk *Meszleny* Lajosnak, a csákvári választó kerület Kosuth-párti képviselőjének személye iránt, ámbár a politikában mint ellenfelek állunk egymással szemben. Betegeskedése, a mely ismerőseiben mindenütt igaz részvétet kelt, lelkünkben is mindenkor őszinte visszhangra talál. Mindez nem akadályoz azonban bennünket abban, hogy az igazságot, a komoly, objektív tényállást vele szemben is erősen hangsúlyozzuk. Nem miatta, nem is ellene, hanem azért, mert igazság s hogy ezt az igazságot az olvasó közönség tárgyilagos világlátásban szemlélhesse.

Meszleny Lajos képviselő ur ma egy hete nyílt levelet intézett a csákvári választókerület polgáraihoz. Hangoztatja a függetlenségi elvekhez való következetes, hűséges ragaszkodását Dicsőjük érte. Önzés nélkül, minden anyagi előny nélkül, sőt az elvek megvalósulásának reménye nélkül is, hűnek, állhatatosnak maradni a régi ideális elvekhez: ez csak tisztelet érdemel. Számtalanszor elismertük a függetlenségi párt elveinek szépségét, ideális voltát, tudjuk, hogy mindenek előtt a haza javáért és a haza javáról álmodoznak. De álmaik csak álmok maradnak, szépen kiépített légvárak, a melyeknek

megvalósítása iránt mindig kevesebb és halványabb a remény. S hogy a remények különösen az utóbbi időben még inkább foszladozni, megsemmisülni kezdettek, annak jóformán maguk a függetlenségi párti képviselők az okai. Maga a függetlenségi párt azokat megvalósítani nem fogja soha.

Mi a függetlenségi pártnak a működését mindig gyűbá vesszük, mintha az a párt egy olyan helyre akarna jutni, a melynek a kapuját lecsukták előttünk. A zár összerozsdásodott, kulcs nincs, a melylyel a rozsdás zárt kinyitni lehetne. Az ajtón belül Magyarország boldogságának, fejlődésének működési tere van. A függetlenségi párt 33 év óta azt az ajtót döngeti, ott zajong, fenyegetőzik előtte, mindenáron azon akar bejutni, pedig évtizedek óta tapasztalhatta, hogy neki kinyitani nem fog soha. A kapu mellett bátran bemehetne, ledöntötték már a falakat és munkálhatná legjobb ereje, legjobb tehetségei szerint a haza javát, de ő megelégszik a 48-nak, a sajnos! már rozsdáette kapunak döngetésével.

Mi azt mondjuk: tegyünk édes hazánkért annyit, a mennyit tehetünk, erőszakoljuk ki a jogokat s irtsuk ki a visszaéléseknek még a gyökerét is a magyar nép, a magyar haza törvényes lakóinak

jóvoltáért, a 48-as alapon hiába erőlködünk, álljunk a 67 talajára s vivjünk az alkotmányos törvényekért, a jogokért és igazságért, ha kell, késhegyig menő harcot.

A néppárt ezen az alapon áll. Ezen az alapon követeli a rossz kereskedelmi és vámszerződés megváltoztatását, a hadseregnek a magyar haza érdekei szerint való átgyurását, a kvóta leszállítását, a létminimumot az igazságos adórendszer, a földadónak leszállítását. Csak tekintünk vissza a néppárt öt esztendei működésére, az a lelkes kis csoport a 67-es alapon nem többet dolgozott-e ezeknek az elveknek megvalósításáért és nem többet csikart-e ki a kormánytól a nép igazi javáért, mint a függetlenségi párt? (a börze megadóztatása, Bánffy kipöndörítése, az Adriakörűli viták még a függetlenségi pártoknak is élénken az emlékezetükbe vésődtek; csak tessék visszaemlékezni az öreg Madarásznak elismerő szavaira). Ugyanakkor a függetlenségi pártok magasra emelték a 48-as zászlót, hangoztattak itt-ott szent elveket és — marakodtak egymással.

Mi a jelszavaknál, a szép álmoknál nagyobbra becsüljük a munkás valót.

Mi revizionisták vagyunk. Az egyházi politikai törvényeket nemcsak a katolikusokra, de minden keresztényre, sőt még a zsidókra nézve is vészthozóknak

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZAJA.

Nagy időkből.

Írta: MINIMUS.

IX. „A biztos ur kalandja“.

A szabadságharc mozgalmas napjai után négy ismerősünket ismét együtt találjuk T... városkában. A polgárság ismerte Torday és a X... áplán viselt dolgait, meghatva suttogtak egymás között Bárdy ügyvéd önfeláldozó barátságáról, s a félig természetes, félig kényszerített zsidbadság, mely a kis város, sőt az egész ország társadalmi életét átfogta, csak ilyen, a csapások alatt meg nem tört férfiak látására adott helyet egy kis reménységnek is. Félig természetes volt a zsidbadság; az ország csöndesen vértzett óriási sebeiből; félig kényszerített, mert ekkor terjesztette ki polip-karjait a nemzet egész testére az a kicsinyes politika, mely azt hitte, hogy ilyen népet, ilyen heroikus erőfeszítések után megfélemlítéssel, méltatlan árulkodó rendszerrel, basáskodó zsandár hatalommal hosszu ideig nyugalomban lehet tartani.

Az idegen hivatalnokok valósággal tobzódtek a hatalomban. Általában nem vették észre, hogy a büszke magyar középosztály csöndes magavi-

selete és türelme egyszerűen a megvetés némasága, nem a tekintély előtt való meghunyászkodás.

A T... i kerületi biztos nem tartozott ezek közé. Jól tudta, hogy a város minden lakója még most is mosolyog a felsült elfogatási kísérleten, melylyel a káplánt akarta lábálól eltenni. Ez még nem bántja annyira, mint az, hogy az erdei jelenet is kiszivárgott a közönség közé, s szégyenpírral gondolt maga is arra az estére, mikor a saját fegyverével kergették el erőszakoskodásai színhelyéről.

Titkos boszuja Torday ellen irányul. Rég elfogatta volna már, de nem tudja megbízonyítani, hogy ez a Torday a lázadó tiszt, mert azt a hivatalos iratok szerint Ács faluban főbe lötték. Hanem most nyomon van megint. Jó ideje figyel, hogy Torday hetenkint egyszer, néha többször is, berándul Győrbe, egy éjert ott tölt s másnap délután rendesen mind a négyen összeülnek a plebánosnál a szokottnál is hosszabb időre. Mintha tárgyalnának valamit. Ez gyanus. Ennek végére kell járni a »Gsammtmonarchie« jól fölfogott érdekében.

Szeles őszi délután volt. Torday, a volt kapitány, most békés, szürke polgár, hosszu, százgalléru köpenybe burkolva kocsióra ült s szép csendesesen bekocogott Győrbe. Besötétült, mire odaért, s egy negyedóra mulva együtt ült a tár-

saság a »Fejér hajó« egyik hátsó szobájában. Mind jóképű polgárok, mindenféle állásból a városból és vidékéről. Kártya, bor egy ütemre előkerülnek, az asztal közepére a »bankba« néhány száz forint s kezdődik a játék. Rövid idő mulva csillapul a zsvaj; a dévaj szó elhangzik és — kártya a kézben — elkezdik csöndesen tárgyalni a legújabb eseményeket. Egymásután adják elő, ki mi utat hallott; az arcol elkomorodnak, s a szemekbe kiülő hazafibánat fájdalommal alkot a sajtóságság környezettel, szerte heverő üvegekkel, pénzhalommal.

Ezek nem mulatni, sirni jöttek ide.

A hírlapok vagy hivatalból, vagy félelemből nem mondták ki az igazságot, a közönség hamis híreket kapott, a társas érintkezést megbénította az atyáskodó felügyelet, lehet-e csudálni, ha legalább ilyen uton-módon, óvatos rejtekben s mégis nyíltan iparkodtak az elnyomottak egymással érintkezni? A biztos jól szimatolt! Torday csakugyan azért járt be a városba, hogy három barátjának megvigye a legújabb híreket, a suttogva továbbadott üzeneteket az emigránsok terveiről, a bujdosók nagyok sorsáról.

— Mind borusabb az ég Bécs felől, szól tompán egy deres szakállu ur, — augusztusi rendeletek egymásután lépnek életbe. Minden jog megszűnik lassankint, mindent elve-

15

krajczárért árulunk keskeny és szélesebb sávu torontáli vásznat, mely mosásban szintartó, ruhákra, blouzokra, nemkülönbön függönyökre is kitünően alkalmas. Más igen szép mosók métere 15 kr.

Atlasz szatin remek mintákban és színválasztékban 26 kr.; piquet mosó 26 kr.; a most divatozó brokát zeñr 21 kr.; duplaszéles scót kelmék több színben 29 kr.; dudlaszéles tisztá gyapjukelme drapp és szürkében 23 kr.; turista ing szatin vagy köperből 86 kr.; elegáns tavaszi kabát 3 frt 50 kr. elegáns tavaszi gallér 3 frt 25 kr.

Áruház a „Kék Csillaghoz“

Minden cikkében szabott ciceó árak!

Középnyugatnál 50% engedmény.

tartjuk. Ne a mi méltatlankodásunkat hallják, hanem emlékezzenek vissza azokra a kétségbeesztő panaszokra, a melyeket a protestáns felekezetek minden egyes egyházi gyűlésükön hallatnak, hogy az egyházi politikai tövények nekik kimondhatatlan károkat okoztak. Ugyanezt elismerik az őszinte zsidók is. És a panaszok között meghalljuk azt is, hogy azokért a törvényekért kár volt a tűzbe menni, sokkal jobb volna, ha nem lettek volna, mert nyomukban terjed az istentelenség, a hit teljes hiánya, a rablások és gyilkosságok, a házasság elvének megsemmisülése. Nekünk pedig és annyi komoly embernek épenséggel nem közönyös az, ha a vallásosság helyén a vallástalanság burjánzik fel. Mert a vallásos ember jó magyar, jó hazafi. A ki pedig az Istentől nem fél, az nem fogja becsülni az emberi törvényeket sem. Ha ezeknek az állapotoknak az egyházi politikai törvények is okozói voltak, ki velük! meg kell őket változtatni! revíziót követelünk.

Ne higye Meszleny képviselő ur, hogy a revízió esetén a magyar nép boldogtalanabb lenne. Azt se gondolja, hogy vallásháboru törne ki. Épen nem. Vallásos ember épenséggel nem érezné magát sértve, ha az egyházi politikai törvények megszűnnének, a vallástalanság pedig, azt hiszem, a képviselő urnak sem imponálnának, hogy azoknak a kedvéért mindent meg kellene tenni. Higye el a képviselő ur, hogy nem csinálna senki nagyobb lármát, mint azok a kétballábú zsidó újságíró gyerekek, a kik a szabadelvűség (szabadkőművesség) sirjának a megásása miatt óbégatnak. Az eltörlés senkit valósi érzelmeiben nem sértene, nekünk katolikusoknak pedig egy hő vágyunk teljesednék.

Talán a revízió borzongatja a képviselő ur hátát? Hát a függetlenségi párt nem revíziópárt? Nem a 48-as törvényeket

szítettünk, alkotmányt, szabadságot, országot, nevünket, mindent.

— Mindent . . . — mormolták elcsüggedve a többiek.

— Csak köteleességeink vannak!

— Nehéz köteleességek, — hangzott a bus viszhang.

Igen, köteleességek, — vágott közbe hevesen Torday, — de nem a kormány, nem a nyakunkra tolt idegen szolgasereg, hanem önmagunk, a nemzet, az ország iránt. Köteleességünk reményleni, köteleességünk tenni!

— Achtung! — szólt be a vendéglős halkán.

A helyzet képe egy pillanat alatt megváltozott. Nemsokára nyílt az ajtó, s megjelent küszöbén a . . . i biztos. Kutató pillantással kémlelte végig a társaságot. Mintha észre se vették volna. A deres szakállu ur épen szemközt az ajtóval, dühösen verte az asztalt s félig ittas emberek kiabáló módján magyarázza szomszédjának, hogy nehéz az élet, egész este rémitően gyalázatos kártyák járnak. Még nem volt egy marék becsületet útni valója!

A társaság minden tagja arccal lépett az asztalhoz s rátette kezét a pénzhalmazra. Mind felugráltak.

— A mint látom nagyban megy — mondá gunyosan, — pedig a hazard-játék vilos. A császár nevében a pénz lefoglalom. S most két kérdést. Hol van bizonyos Torday nevű ember T . . . -ből, mert itt kell lennie, és mit csináltak az urak, mielőtt elkezdték a kártyázást?

A társaság minden tagja oly arcot vágott, mintha soha se hallották volna ezt a nevet.

Ah igen, — szólt hirtelen a deres szakállu,

kiánja revidálni, újra látni? a mostaniakat úgy megreperálni, hogy olyanok lennének, mint a 48-dikiak voltak.

Azt gondolja a képviselő ur, hogy lehetetlenség volna az a revízió? Dehogy volna lehetetlenség. Mondanak ki pl hogy a kötelező polgári házasság helyébe a fakultatív lép, vagyis nem kényszerítenének senkit sem a civilházasságra, hanem az menne oda, a ki akar. Mondja meg a képviselő ur, kit sértene meg az ilyen átalakítás? Ki volna oly örült, hogy az ily átalakításért vallásháboru indítana?

Aztán mondjuk pl. eltörlőnek a felekezeti különiségről szóló törvényt, a melyet maguk a liberális képviselők is egy abszurdumnak tartanak. Higye el a képviselő ur, hogy nagyon be lenne tömve azoknak a revíziót követelő néppártiaknak a szájuk, ha a liberalizmus legalább ennyit teljesíteni akarna óhajátásainkból.

A képviselő ur beszél a vallás szabadságról s úgy nyilatkozik, mintha mi katolikusok ennek a vallás szabadságnak hívei nem volnánk, mintha mi néppártiak akár a protestánsokat, akár a zsidókat vallásukban üldözni, elnyomni akarnánk. Képviselő ur, ez méltatlan gyanúsítás, a melyre nem szolgáltunk rá s a melyet a képviselő urtól nem vártunk volna. Ugyebár itt egy kis frázist akart megerezteni a csákvári kerület nem katolikus választóinak lelkesítésére? Tudna-e a képviselő ur csak egyetlen esetet mutatni, a mikor a néppárt bármely felekezet vallási jogainak megcsorbítását követelte volna? Tessed csak visszaemlékezni a képviselő urnak az abszolutizmus idejére, a mikor a protestáns felekezetek vallás szabadságának megvédelmezésére maguk a katolikus főpapok szálltak egymásután a sikra. Mi se vagyunk rosszabbak, hitványabbak náluknál és megtagadnánk a közösséget azokkal, a kik ellenkezőleg cselekednének. Tehát ezt az állítást is-

— úgy tetszik, nem régen itt volt még. Játszott egy darabig, azután távozott.

Valóban, Torday eltűnt a szobából.

— Jó, — mondá aig rejthető dühvel a biztos, megtalálom én otthon is. Most a másik kérdést. Mit tárgyaltak Önök olyan csöndben?

Ismét a kérdő, bámuldo tekintetek. Tárgyalni? — Hisz mi szórakozni jöttünk össze, nem tárgyalni!

— De én jól hallottam, hogy itt másféle szóbeszéd volt.

Hiába minden. Semmire se ment velük, nem volt bizonyítéka. A vendéglős ott járkált ugyan a szomszéd szobában, de azzal védekezett, hogy nem ért magyarul. De egyébként is hiába fordult ahhoz, mert inkább kettévágatta volna magát a vendéglős, minthogy vendégeit elárulja. Ritka derék ember volt a jó bácsi; az elnyomottakkal mindig együtt tartott s szívesen segített a mindig szimatoló rendőrség kijátszásában. A biztos eredménytelenül távozott zsandárjaival.

Majdnem velük egy időben indult neki a hazafelé vezető utnak Torday is gyalogszerrrel. A kocsi ott hagyta a vendéglőben, így könnyebben hazalopakodhatik. Mikor a vendéglős vigyázatra intő szavát hallotta, gondolatgyorsan ugrott fel az asztal mellől s mivel a szobának több kijárata nem volt, a hátsó falon, a fogason függő természetes subák, kőpönyegek közé vetette magát. A kályha is eltakarta a sarkot, hol állott, s így félig dühösen félig nevetve hallgatta végig az inkvizíciót.

— Tíz bankörintom volt a bankban s még levásárolom valahogyan rajtad — gondolta magában. Az összeesküvők után agarászó cseh ott ballagott előtte egy zsandár jobbján. Magá-

mételten és kereken visszautasítjuk, mert mi mindenkit szabadnak kívánunk látni vallása gyakorlásában.

Végül: Azt állítja a képviselő ur, hogy a „függetlenségi párt egy erős, nagy küzdelemmel egy rendszert buktatott meg most két éve.“ Ugyebár képviselő ur ezt kegyed maga se hiszi el, csak úgy mondja? A függetlenségi, a Kossuth-párt buktatta volna meg Bánffy? A képviselő urnak igazi 48-as elvhűségét nem vonom kétségbe, azt is elhiszem, hogy utálta a Bukottat. De hiszen a verebek is csiripelték, hogy a Kossuth-párt a Bánffy buktató obstrukció idején állandóan távollétével tündökölt, hogy csak egy-két tagja vett részt a kemény harcban, úgy, hogy általánosan mindenki úgy látta, mintha a Kossuth-pártnak inye szerint volna Bánffy Dezső, a ki különben nyíltan és alattomban mindenütt pártfogolta is a Kossuth-pártot. Mi úgy tudjuk, hogy a volt nemzeti párt és a néppárt csavarta ki Bánffy kezéből a kormánypalcát és azok tették ki a szűrt a bársonyszékből, a függetlenségi, specialiter a Kossuth-párt pedig a lehető legcsunyábban viselte magát.

Ennyit az igazság érdekében.

Őszintén elismerjük, hogy Meszleny Lajos képviselő ur szívvel-lelékkel hiva a függetlenségi eszméknek, készséggel elhiszük, hogy a Kossuth-párt csunya viselkedése ötlet mód felett bánthatta is, nem is az ő tisztelt személye ellen, hanem kiáltványa egy-két helytelen passzusa ellen voltunk bátrak szerény szavunkat felemelni.

Hátralékos előfizetőinket kérjük, hogy az előfizetési összeget beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap ekszpediálása fennakadást szenvedjen.

nyosan nem mert hazamenni. Ismeretlen alakok megráfáltak már néhányszor éjjeli járatai alkalmával. A gyávaóság pedig, mint minden önkénykedő kreaturának, neki is természete volt.

Az utnak ez a része nem is valami botrányos formájú. Nem messze a félig összedőlő vén major romjai merednek nagy mogorván; házat a közelben nem lehetett látni, a hold meg úgy elbujt egyszerre, mintha ő is ijeszteni akarna hősünket, ki mindenfelől a rettegett szegénylegényeket látta már előtörni. Néha mintha léptek is hallatszottak volna a sötétben.

Közelebb huzódott a zsandárhoz s hogy a tekintélyét megmentse, élénken kezdett magyarázni neki valamit. A major bejárata előtt mocsaras ér vonult el, rendesen több volt benne a félméteres iszap és sár, mint a víz.

Alig léptek rá a karfátlan átjáróra, a hátuk mögött kísérteties robaj keletkezett, s mintha a menydörgös menykő vágott volna közibük, egy ellenállhatatlan erő úgy szétválasztotta őket, hogy a zsandár balra, a hid közepére vágódott, a biztos pedig egész hosszával belefekküdt az ér dagadó iszapjába. A tünemény villámgyorsan továbbogott s mire a zsandár föltápászkodva káromkodó urát is kihámozta a sárból, almos csönd volt mindenfelé, egy élő állat se mutatkozott.

A biztos, beérve a városba, azonnal rajtarontott a volt kapitány házában. Ismét felsült. Torday javában horkolt, az álmából felvert háznép pedig majnem a seprő boldog végével mutatta meg az utat a csendzavarónak.

Másnap a négyek társasága hatalmas hurrát kiáltott a sikerült csíny hallatára, melynek hőse és ügyes végrehajtója természetesen Torday volt.

UJDONSÁGOK.

— **Egyházmegyei hír.** Varró József sárosi plebános tb. esperesnek kinevezetett. A köztisztviselésben álló plebánost kitüntetése alkalmával pap-társai s ismerősei számosan üdvözölték.

— **Eljegyzés.** Královits Imre vármegyei tisztviselő f. hó 11-én eljegyezte Gadácsi István és neje Prikkel Zsófia szép és kedves leányát, Gabriellát. Isten áldását kérjük a köendő frigyre.

— **Lapunk mai tárcájában** találják olvasóink szellemes munkatársunknak Minimusznak józú tárcáját a »Nagy időkben.« Ez az utolsó ebből a ciklusból. Mint ő maga írja, a komoly tanulmányok bevégeztével emlékei közt kutatván, tudatára jött, hogy a kötnivaló cseh biztos még eddig mindig épen vitte el az irháját. A boszu pedig édes levén, itt ki is öntötte hamarosan rajta. Azt hisszük, hogy olvasóink ezt is, mint a többieket, élvezettel fogják olvasni, melyekhez csak azt a megjegyzést fűzzük még, hogy valamennyi valóságos alapul, az akkori élet tragikus és komikus eseményei között megtalálta a maga alapját.

— **Ovoda-ülés.** A székesfejérvári tóvárosi szent Imre hercegről címzett rk. kiseddóvó egyesület f. hó 16-án, d. e. 11 órakor a városház nagytérképében építő bizottsági ülést tart, melyre a tagokat s az érdeklődőket ez uton is meghívja az elnökség.

— **Kápolnaszentelés.** Tétényi levelezőnk írja, hogy ott f. hó 1-én benedíkáta Károly János nagyprépost, káptalani helynök a »Fehér Kereszt« árvaház házi kápolnáját, valamint a Kray-család áldozatkészségéből épült temető-kápolnát is. Mindkét helyen jelen volt az ünnepi aktuson a község színe-java s valósággal ünnepe volt e nap a községnek.

— **Bezöky József temetése.** Az ismerősök s jóbarátok körében nagy tiszteletnek s szeretetnek örvendő jó »Bezöky bácsi« nagy részvét mellett tért sírjába. Füle község lakói, a vidék intelligenciája, városunkból is sokan megjelentek a ravatálnál, hogy lerójják a kegyelet adóját a kedves halott iránt. A temetési szertartást K. Horváth István helybeli belvárosi plebános végezte Angyal Ferenc polgári-i plebános és Tomann Antal belvárosi káplán segédkezése mellett. Az örök világosság fényeskedjék neki!

— **A vasúti dalárda hangversenye.** A székesfejérvári déli vasúti műhely dalegyesület tagjai ifj. Jámbor Zsigmond egyf. karmester vezetésével mellett az országos daláregyesület által 1901. augusztus hóban Kassán tartandó dalverseny utazási alapja javára Tremkó Ferenc vendéglős kerthelyiségében a műhely-zenekar közreműködésével f. hó 21-én hangversenyt rendeznek. Belépti magánjegy 50 fillér; családjegy 1 korona. Kezdeté d. u. 5 órakor. Műsor: 1. Édes lánykám. — Huber Károlytól. 2. Kuruc dalok. — Káldy Gyulától. 3. Suhog a szél. — Zimány Lászlótól. 4. Régi nóta. — Lányi Ernőtől. 5. Balatoni nóták. — Gaál Ferencről. A műsorba felvett énekek az országos dalversenyen közös karban lesznek előadva. Hangverseny után tánc. Külön meghívók ezen hangversenyre nem lesznek kibocsájtva. Kedvezően idő esetén a hangverseny a következő vasárnap azaz folyó hó 28-án lesz megtartva.

— **Névváltoztatás.** Kiskoru Brust Lajos baracska lakos vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel »Borzá«-ra változtatta.

— **Harcászati lögyakorlatok.** A helyben állomásozó 69-ik gyalogezred Zámoly község határában e hó 27-én és augusztus 3-án éles töltséssel lögyakorlatokat tart. Az illetékes hatóságok a szükséges óvintézkedések megtételére utasítottak.

— **Rejtélyes gyilkosság.** A nagyobb bűnesetek között is szinte párájt ritkítja az az eset, melyről mult lapunkban megemlékeztünk s a melynek szerencsétlen áldozata Mihályi Ferenc. Élete valósággal rejtély az orvosszakértők előtt, megöletését, illetve a gyilkosság körülményeit pedig kipróbált rendőri talentumok előtt is titokzatos homály fedi. Nincs nyom, nincs egyetlen vezető szál sem, mely a szomorú fűz tragikus alakjához vezetne s mindaz, a mit a pszichológus helyes logikával feltételezhetne, légvárként emelkedik a nyomozó előtt s összedül, mihelyt a család tagjainak alibije elfogadható vallomásokkal igazolva van. Hogy birnak-e ezen vallomások olyan bizonyító erővel, mely a Jankovits vagy Mihályi család alibijét a rejtélyes éjjelen igazolná, bár a köztudatba nem ment át, elbírálására a vizsgálati adatok birtokában lévő nyomozó hatóság hivatott. A család kebelében lefolyt veszekedések, sőt a szomorú éj előestéjén erősen kitörő viszály, melynek okozója, központja mindenkor az áldozat volt, mindenesetre a család ellen fordítja az utca szavának nehezen meggyőzhető gyanuját s még megerősíti ezt a Mihályi gyógyíthatlan betegsége folytán a családra nehezülő teher, az állandó kenyérharc s főleg az éj csendje, setésége, mely takarja Mihályi Ferenc alakját együtt a bestiális bűncselekményt. Szinte vigasztaló, megnyugtató lehet a családra nézve a vizsgálat újabb adata, mely szerint kedden este Vadász Teréz Szeder-utca 23. sz. alatti házában 11 óra felé az ablak alatt megállt egy fiatal ember vállán kaszával s a nyi ott ablakon beszélt: »Kie ez a ház?« Válasz híján ismételte kérdését, majd tovább ballagott ezzel a kijelentéssel: Nem jó helyen járok. Itt vész el Mihályi Ferenc alakja - ha ugyan az volt - az éj sötétében, mely talán örökre takarni fogja a gazlelkű gyilkost. Ma hire járt, hogy egy palotai-utcai lakos látta volna a gyilkosság lefolyását. Somogyi András utyanis hívták a temetésre, nem ment el, mert állítólag látta, hogy két ember miként bánt el Mihályival. Simon Sándor alkápitány kérdőre vonta Somogyit, megismételte a mondottakat, de korai volt az öröm, mert Somogyi nem ép elméjű. A rendőrség éber szemmel dolgozik ez ügyben s a vizsgálat a csendőrség útján a vidékre is messzemenőleg kiterjesztetett, pozitív eredmény azonban még mindig nincs.

— **Kerékpár-verseny.** A folyó hó 21-én megtartandó kerékpár-versenyen a nevezési díj a kerékpár-egyesületi tagok részére két korona, nem tagok részére négy korona. A versenyben a seniorok (32 éven felül) 20 perc előnyt kapnak. A versenyintéző bizottság a következőképp alakult meg. Elnök: Kunos Gyula, Vida Pál. Jegyző: Ungvári Béla. Bizottsági tagok: Lipp Ágoston, Armuth Muki, Herczeg Hugó, Friedmann Antal, Bory József, Ullmann Imre, Bergmann Miksa.

— **Szökés párosan.** Megirtuk annak idején, hogy Halganc József cipészlegény, miután édesanyja pénzt jól megdézsmálta, a velük egy házban lakó Baligó Aladárnéval megszökött. Városunk Rómeó és Junaja Budapesten tartózkodtak, a honnan a pénz fogytával egészségesen vissza is érkeztek. A jó mama kedves fiát, Baligó pedig mindenkor hű feleségét keblére ölelte s kölcsönösen örvendtek a boldog viszontlátásnak.

— **Jégverés.** A napokban Tárnok községben eső nélkül jelentkezett a jég s mogyorónagyságban mintegy öt percig tartott. A nadapi szőlőhegynek egy részét pedig tegnap délután tette tönkre. A községben s a szőlőhegy jó részén a jégről mitsem tudnak.

— **A viharágyu áldozata.** Velencez határai felett tegnap vész felhők tornyosultak s a vészdelmet elhárítandó, a viharágyukhoz folyamodtak. Többek közt Cseh Mihály velencezi földbirtokos is megkísérelte a viharágyu elsütését, még pedig elég szerencsétlen kimenetellel. Az egyik kezében a töltéshez szükséges puskaporadagot tartotta, míg a másik kezével a puska-por melletti gyutacsot akarta meggyújtani. Az első szál gyufától a gyutacs már tüzet fogott, ezt azonban Cseh nem vette észre s másik szál gyufát gyújtogatott. A gyutacs ezalatt már égett, sőt elérte a puska-por is, mely óriási robajjal repült a levegőbe magával vivén a jobb kar néhány ujját is, sőt az egész kart erősen megszaghatta. A nagy kínokat szenvedő földbirtokos sebeit dr. Pék Henrich és dr. Kremniczky orvosok kötötték be. Valószínűleg az egész karját elveszti a földbirtokos, mert orvosi vélemény szerint rövid időn belül amputálni kell.

— **A járlat-ügy.** A napokban tapasztaltuk a városházán, hogy a főkapitányi hivatalban alkalmazott hivatalosrendőr egy járlatra a tulajdonjogátruházást sajátkezüleg rávezette s az irányítást pedig rendszerint Pállag rendőr szokta a járlatra s a jegyzőkönyvbe is bevezetni. Igaz, hogy az eset, melynek tanui voltunk, hivatalos órán túl, a fél hosszas kérelmére történt, mi azonban ezt semmi körülmények között sem helyeslehetjük. A járlat ugyanis okmány, okmány kiállítására pedig semmiféle hivatalban s így a mi rendőrségünknel sincs hivatva rendőr, még kevésbé azt aláírásával ellátni. Mert képezze esetleg peres eljárás alapját a kérdéses marha-járlat, épen eme törvényben gyökeredző fontos körülmény fosztja meg a járlatot okmány-jellegétől. De hisz az ilyen törvénytelenesre nálunk nincs is szükség. Van a városnak rendes járlat-kezelője, a ki ugy szellemileg, mint fizikailag képes az ő hatáskörének betöltésére. Bizunk Simon Sándor h. rendőrfőkapitány jogász-érképében s alapos a reményünk, hogy jövőben hasonló dolgok elő nem fordulhatnak. Ugyanezen alkalommal megjegyezzük, hogy az országos vásárok alkalmával gyakorlatban levő járlatkezelést sem helyeslehetjük. Az ott alkalmazott járlatkezelők szerepléséről talán csak a napidíj felvételéről kiállított nyugták tanuskodnak, pedig az illetők a két vásári nap folyamán a város hivatalnokai, a kik saját névalírással, tehát saját felelősségükre dolgoznak s így talán nem lenne felesleges ezt a körülményt jegyzőkönyvileg megörökíteni s a mennyiben az illetők nem felesketett tisztviselők, tölük a hivatali fogadalmat kivenni.

— **Uj telefonelőfizetők.** A helybeli távbészülő hálózat előfizetői közé újabban bekapcsoltattak: dr. Faludi Gyula ügyvéd 106, Weisz László cipőüzlete 107 szám alatt.

— **Az elveszett és megtalált óra.** Szöllősy Etel belvárosi óvónő még a tavalyi év folyamán elveszítette a Nádor-utcán zseboráját láncostul. A becsületes megtaláló nem jelentkezett s csakis a véletlennek köszönhető, hogy az óra sorsa napfényre került. Őri Rozália ugyanis, az éjjeli pillék egyike, elment nagy Budapest városába szerencsét próbálni, de nem sokáig élvezhette az arany szabadságot, mert egy lebujaiban a rendőrség kezei közé került. Megmozgatása alkalmával egy zálogbárca volt nála, a melyről kijelentette, hogy arról az óráról szól, melyet tavaly Székesfejérvárott talált. Beismerte továbbá, hogy a talált óraláncot Reinitz Mihály helybeli ékszerésznek, a rajta levő medailont pedig Pórács optikusnak adta el. Őri Rozáliát jogtalan elcsúsztatás miatt vonja kérdőre a hatóság.

— **A városi iskolaszék** ma. d. u. 2 órakor **Alaghy** Dezső iskolaszéki elnökével ülést tartott, melyen a kisebb folyó ügyek elintézése után foglalkozott az iskolaszék **Csiphés** Gyula tanító véglegesítési ügyével, mely ugyan a rendes fizetésre befolyással nincs, a korpótléknál azonban lényeges. Több tanító ugyanis az ideiglenes korpótlédonak figyelembe vételét kérte a korpótlék megállapításánál. Az iskolaszék ez ügyben saját kebeléből a kérdéses ügy beható tanulmányozására egy albizottságot küldött ki. Ez ügy tárgyalása után **Kövessy** István ügyvéd kérte Göbel igazgatót, hogy miért nem voltak az értesítőkben, főleg a polgári iskolai tanulóknál az osztályzatok közölve. **Göbel** igazgató ama válaszában, hogy a vizsgák kései határideje, de meg a számos helyen bevéti gyakorlat miatt nem közölték az eredményt. — A vallás és közoktatásügyi miniszter **Wiener** Ignác helybeli lakosnak **Ilona** nevű leánya kizárása tárgyában beadott panaszfeljelentését véleményezés végett leküldte az iskolaszékhez. A mennyiben azonban a népoktatási törvények értelmében az iskolaszék ily ügyekben első fokú határozatot hozatalára jogosult, véleményét nem ad. — A belv. iskola építése tárgyában az albizottság javaslatát az iskolaszék betérjeszti a törvényhatósági közgyűlés elé. Az albizottság magáévá tette **Farkasdi** Dezső ama indítványát, hogy e célra évente 10000 korona tétessék félre, kiegészíti azonban ezt **Károlyfi** Nándor ügyvéd külön indítványával, mely szerint az iskola azonnal felépítendő s a költségek évről-évre törölendők.

— **Városunk közegészsége.** Dr. **Bierbauer** Viktor tiszti főorvosnak a lefolyt félévről szóló jelentésének első részét az alábbiakban adjuk: **Városunk közegészsége** a lefolyt első félévben kielégítő volt. Járvány nem volt. A szövőnyosan előfordult ragályos vagy fertőző betegségek helyhez lettek kötve, s halálhozást csakis itt-ott követeltek. A számarhurut mutatkozott nagyobb számmal, de halálhozás nem fordult elő. Járványra fajulható kórok a következők voltak. **Difteritis** 3 eset, egy halálhozás. Számarhurut 47 eset, gyógyult 46, ápolás alatt maradt 1. **Vörheny** 10 eset, mind gyógyult. **Hasi** hagymáz 6 eset, gyógyult 5, elhalt egy gyermek. **Bárány** himlő 6 eset, gyógyultak. **Kanyaró** 6 eset, gyógyult. **Születések:** 490 gyermek, köztük 238 törvényes fi, 225 törvényes leány, 14 törvénytelen fi, 13 törvénytelen leány. **Ikerpár** volt 6, házasságra 126 pár lépett. **Meghalt:** 388. Ezekből fi 202, nő 186. 7 éven alul voltak 62 törvényes fi, 53 törvényes nő, 3 törvénytelen fi és 3 törvénytelen nő. **Születési többlet** 102. **Óriási halálhozási számmal** a tüdővész áll, 74, utána az agg kór 56, és tüdőlob 52. **Veszélyes gyengeség** 22, csecsemők béhurutja 20. **Guta és vízkór** 23 23. **Rángórosz** 17. **Elmebaj** 8, öngyilkosság 11, s más kóroszaki halál 4. A tüdő és légutak betegségét mindenestre városunk poros volta is okozza, s ezen csakis a nagyobb köztisztaság elérése illetve kifejtése segíthetne, nemcsak a belváros egyik-másik terének öntözése, hanem a külvárosok utcáinak öntözése és rendszeres tisztítása is fontos tényező e betegségek terjedésének megállítására.

— **Rikkancs-harc.** Már egy alkalommal felhívtuk a rendőrség vezetőjének figyelmét az újságárúsító rikkancsok étkelen ordítóására s még inkább a nagyváradi rífkapitány rendeltére, mely a rikkancsok hangos működését beállította. **Jóindulatú figyelmzetésünk** a pusztába kiáltó szavaként hangzott el s a kellemetlenséget a közönség kénytelen tovább is tűrni. Ezek az apró nebulók pedig most már nem elégnek meg azzal, hogy veszélyeztetik a járókelők dohártyáját, hanem rendeznek olyan verekedéseket a város közepe, hogy százával állnak meg az emberek a bámulatára. Ma is mintegy hetennyolcan verődtek össze a **Nádor-utcán** s közös akaratallal egyet alaposan elpöhtök. Ha ezt a szórakozást megunták, akkor elkezdnek földobozni a **»Fekete Sas«** szálloda hátsó udvarán vagy a hálterén.

— **Az elmés hitazonok.** **Monsabré**, a párisi **Notre-Dame** templom híres hitazonoka, a ki csak nemrégiben ünnepelte papi működésének ötvenéves jubileumát, rendkívül elmés, jókedélyű ember. A **»Gaulois«** egyik munkatársa egyebek között a következő kedves apróságot beszéli róla:

Egy ízben egy hölgy ép abban a pillanatban lépett hozzá, a mikor föl akart menni a szósókra s nagy affektálva kérdezi, mit tegyen, mert az ő lelkiismerete nezegette arcát a tükörben, mint rendszeren s most attól tart, hogy hiu lesz, mert nagyon csinosnak találta magát.

A pap ráteszi kezét a nő vállára és keneteljesen válaszol:

— Nyugodj meg leányom és menj békével. Tévedni nem bűn!

— **A szeszies ital áldozata.** **Léhner** József **Széchenyi-utca** 158. sz. alatti lakosnak talán a saját tulajdon fia a legnagyobb ellensége. Tegnap is kapával, kaszával ment az apja ellen **Léhner** Mihály s mikor az menekült előre, a család többi tagjait fenyegette ölésel, sőt az utcán járkálókat sem kímélte. Futott előre ember, állat, mert látták, hogy az önmagából kikelt vadállatias ember nincsen beszámítható állapotban. Végre is sikerült megfékezni s csakis megkötözve lehetett a városházára szállítani. Ma reggel a vármegyei **Szent György** kórházba szállították, a hol csakhamar megállapították, hogy a szerencsétlen ember a szeszies italok mérték nélküli élvezetétől **delirium tremens**re esett s gyakorta jelentéző rohamai alkalmával nincsen beszámítható állapotban. Itt volna az ideje, hogy az alkohol elleni mozgalom tettekben is észrevehető volna!

— **Eltűnt leány.** **Szabó** Pál polgárdii lakos, vasúti ör Erzsébet nevű, 14 éves leánya **Gróf** Imre lepsényi jegyzőnél volt szolgálatban; a hon an f. hó 9-én azzal távozott el, hogy **Dinyésre** megy szolgálatba. A leány azonban se **Dinyésre**, se haza nem ment s eddig nem is lehetett megállapítani, hogy **Lepsényből** hová utazott. A középírmertű, barna leány körözését a szolgabíróóság az atya kérelmére elrendelte.

— **Adakozás.** **Fehér** Károlynak, az öreg korára tehetetlen és szerencsétlenségében magára hagyott pincérnek **Péter** R. ur Eneséről (Györm.) 5 koronát, **Stefanits** József 3 K 90 f., **Deicht** Ignác, **Verkovics** Ferenc 2—2 K, **Rostásy** N., **Preszthelyi** József, **S. E.**, **N. N.** 1 K, **Adler** Arnold 50 f., **Góric** József, **Pongrácz** kávéház személyzete, **Wagner** Dániel, **Kaszás** N., **Mauthner** N. 40 40 fillér, **Höngig** József, **Horváth** Márton, **N. N.** 20—20 fillér. Összesen 20 kor., küldtek lapunk szerkesztőségébe, mely öszszegyet át is adtuk a jó, becsületes öregnek. Forró köszönet érte.

— **Tüz.** Alsó-Alapról írják lapunknak, hogy ott f. hó 6-án **Szluha** István földbirtokos alsóalapi uradalomhoz tartozó hegyi dűlőben egy buzakereszt lángra lobbant s csakhamar több kereszt is tüzet fogott. A tűz rohamosan terjedt, mignem az aratóknak sikerült a rendelkezésre álló bő talajvízzel eloltani. Tizenegy kereszt lőn a lángok martaléka, a mintegy 100 koronára tehető kár azonban biztosítás folytán megtérül.

— **Tolvaj szabó.** Hogy-hogy sem, de megtörtént, hogy **Fülöp** György lovasberényi lakos, vendéglős pénzes fiókjából egy korona titokzatos módon **Somogyi** Gyula ottani szabómesterhez került, ámde a vendéglős hiába állította ezt, mert **Somogyi** sértett önértéssel ugyancsak tagadta a tolvajlást, mignem a rögtönzött motozás a vendéglős javára döntötte el az ügyet, a mennyiben a koronát megtalálták **Somogyi** cipőjében. **Fülöp** vendéglős feljelentette az esetet a csendőrségnél, a mit azonban **Somogyi** már nem várt be, magához vevén munkakönyvét, világgá ment. A csendőrség a nyomozás során **Somogyi** szöllejtében is házkutatást tartott és nem is eredménytelenül, mert két vadászfegyvert talált. Tekintettel arra, hogy **Somogyi** egy alkalommal már orvadászatért meg volt büntetve, alapos a gyanu, hogy eme sporttal később sem hagyott fel, hanem tovább gyakorolta a tilosban a lödözést.

— **A Rózsás kert** fürdő. Nem tudjuk, hány köbméter vizre van szüksége a rózsás kert két uszodának, de hisz nem is nagyon lényeges itt a precíz számadat, mert mindenki el tudja képzelni a két öblös uszodát s így könnyű kitalálni, hogy vize aligha lehet kifogástalan, hisz egy 6 centiméteres átmérőjű folyóknál kapja a vizét a malomcsatornából. Ha ezenkívül figyelembe vesszük, hogy a rózsás kert tőzsomszédságában sertés hízaládá van, melynek szennyvize a csatornába folyik: ily körülmények között alig hihető, hogy úde, friss vizet szolgáltatson a csatorna a fürdőnek. Ajánljuk az illetékes hatóság szives figyelmébe.

— **Pipa-szivar-cigaretták.** Az Egészségügyi Lapokban olvassuk: Az égő dohányról a szén-gőz annál nagyobb mennyiségben képződik, minél lassabban hatol keresztül a levegő a dohányon. Legtöbb szén-gőz van azért a pipa dohányfüstjében és legkevésbé a cigaretta füstjében. A pipa dohányán keresztül a leglassabban, a cigaretta dohányán át a leggyorsabban hatol a levegő. Legártalmasabb tehát a pipázás és legkevésbé ártalmas a cigarettázás. A szivar a közepén áll; ártalmasabb mint a cigaretta, de nem oly ártalmas mint a pipa. De a szivarok közt is van különbség. A legfinomabb és legdrágább szivar ártalmasabb lehet, mint a legcsilányabb, ha nem szelel jól.

— **Liba-tolvaj.** **Bozai** Jánosné seregélyesi lakosnak egy idő óta nagyon veszték a libái, mignem **Csonka** Anna ottani lakosnál fel nem fedezte a hiányzó állatokat. Bár **Csonka** Anna tiltakozik a lopás vádjá ellen, a csendőrség a libákat elkobozta.

— **Tanulók felvétetnek Számmer** Imre könyvnyomdájában.

IRODALOM.

A Szent Imre Önképző-Egylet Almanachja. A Szent Imre Önképző-Egylet 1888 óta él. Tevékenységének első főmozgatója **Zichy** János gróf, a mostani képviselő volt, kinek fényes tehetségei akkor kezdték első sugarait az egész országot közelről érintő ügyekre vetni. **Katholikusnak** és magyarnak lenni. Ez a két eszme lelkesítette őt s a kőreje csoportosult kis tábort. Az ő szereplése után lanyhulni kezdett a buzgalom. Nem volt kapocs, nem volt egy tekintélyes erős alak, ki a jóindulatú, de önmagában gyenge sereget egy önnálló, meghatározott cél felé vezette volna. Hiszen a ki tapasztalatokat szerzett már, tudhatja nagyon jól, hogy manapság **katholikusnak** lenni, különösen derék **katholikus** ifjunak lenni a főváros ezernyi csábjá és nyomorúságai között — emberfeletti munka. Halálát várták az egyesületnek s ha az eszme, egy erőteljes, hithű **katholikus** ifjuságnak az eszméje oly fogalom volna, a mely meghalhatna, ma már bizonyára csak a multról beszélhetnénk. De épen most, az ezernyi támadás között van szükségünk a **katholikus** egyetemi internátusra, a hol állandó tartózkodásuk alkalmával ifjainkat a csontig-velőig ható **katholikus** meggyőződés járná át. Tudunk lelkesülni minden nemes célért, áldozatoktól sem rettenünk vissza sehoh, csak legdrágább kincsünket, intelligens **katholikus** ifjuságunkat engednénk a sárba esni? nem! ez nem lehet! A **katholikus** nagy közönség szívének, lelkesedésének egész melegével fogja ezt az intézményt felkarolni.

A Szt. Imre Önképző-Egylet ifjusága megmutatta már az idén, hogy tevékenységre született. Újjászületésének első esztendőjében egy pompás kötettel ajándékozta meg a magyar olvasóközönséget, az **Almanach**hal. Végiglapoztuk s őszintén szólva csak gyönyörűséget találtunk minden egyes közleményében. Komoly, társa-

dalmi kérdéseket tárgyaló közlemények, leírások, csinos költemények, pompás elbeszélések (kettőt közölünk, Rorák Imre két csinos munkáját lapunk legutóbbi számában adtuk) egymást váltják fel. Elvezetésen van leírva benne az Egylet ez idei zászlószentelési ünnepélye, a mikor az ünnepi szónok, Apponyi Albert gróf az ifjuságra, a kuruc-katolikusokra, a milyenekre ma nekünk van szükségünk, üritette poharát. Megismerhetjük a Szt. Imre Önképző-Egylet egész történetét, célját, szervezetét belőle. A ki fel tud buzdulni még e fontos ügy iránt, vegye meg legalább e könyvet. Nem bánja meg, sőt csodálkozni fog, hogy oly potom árért annyit adnak. A 300 lapos, gyönyörű, tiszta kiállítású könyv, a mely több képpel, köztük Szt. Imre hercegnek elragadó képével van díszítve, füzve 2 kor., kötve 3 kor. A jövődelem a Szt. Imre Önképző-Egylet céljaira fordítottak Kapható az Egyletben, Budapest IV. Irányi Dániel u. 18.

Értesítők. II. A székesfejérvári áll. főreáliskola értesítője a modern, pompás új iskola egy évi belső életét tárja elénk Kuthy József dr. igazgató és tb. főigazgató közlésében. *Koronczy Imre* tanár a játék nevelés szempontjából, című ügyes értekezésében a testgyakorlás óriási fontosságáról és módjairól ír. Az intézetnél az igazgatón kívül 13 rendes, 2 helyettes, 3 rendkívüli tanár, 6 hittanár, és 2 tornatanár volt alkalmazva, a kik összesen 7865 órában tanítottak. A vizsgálatot tett tanulók közül 147 helybeli, 117 vidéki, összesen 264 (20-al kevesebb, mint a mult esztendőben,) közülük 141 zsidó, 103 katolikus, 13 ev. ref., 5 ágostai, 2 gör. kel. A Vörösmarty-Önképző-egylet pompás ünnepet ült a legnagyobb magyar költő emlékezetének dicsőítésére; továbbá március 15-én és a kör védnökének, dr. Kuthy Józsefnek súlyos betegségéből való felgyógyulása alkalmával. A segélyegylet 654 drb. könyvet osztott ki 1630 kor. 90 fillér értékben. Az egyesület pénzvagyona 5984 kor. 79 fillérre rug.

III. A székesfejérvári szab. kir. város polgári-, iparostanonc- és elemi iskoláiról. *Göbel János* György igazgató számol be egy vastkos kötetben. — I. A polgári iskola. Vörösmartynek emlékére az igazgató tartott pompás emlékbeszédet, Alföldi Lipót tanár pedig egy szép elmefuttatást. Közli továbbá az intézet 25 éves fennállására való visszatekintést. Volt az intézetnek az év végén 148 tanulója, kik közül 79 zsidó, 52 róm. kath., 12 ev. ref. és 5 ágostai.

— II. Az ipariskoláról szóló értesítőben Molnár Béla tanár ír igen szépen az iparos ifjak önképző egyesületeiről. Beirattak összesen 507 tanuló, közülük 408 róm. kath.

— III. A 3 városi elemi iskolába összesen 3395 tanuló irtak a mindennapi iskolákba, az ismétlőkbe összesen 1930-at, összesen 5325.

Az orvosi tudomány és a társadalom tévedései. Irta *Hécsey István szfv. t.* Ára 60 fillér. Praktikus, okos kis füzet, a mely azokról a tévedésekről tesz említést, a miket az emberek legdrágább kincsük, az egészség körül elkövetni szoktak s egyszersmind sok mindenféléről felvilágosít, a miket mindig kerülni kell. Megkapó példák egész sereggel állanak a könyvben. Kapható a szerzőnél Budapesten VIII. Fecske-utca 43. szám I. em. 6.

Az „Egyházi Közlöny“ 27. száma a következő tartalommal jelent meg: Vezércikk: Rossz recept! — Tárcza: Vizio. — Egyházi értesítő — Helyesírás és erkölcs. — Hétről-hétre. — A zsidók és a magyarság. — Ötven évig főnök. — A keresztény műveltség harca. — Szószék. — Irodalom. — Személyi hírek. — Memento — Hírek. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések. Megrendelések Budapest, VII., Szegényház-tér 8. szám alá a szerkesztőségbe küldendők. Előzetési ára egy évre 10 korona.

Anyakönyvi statisztika

1901. évi július hó 6-tól július hó 13-ig.

I. Születés.

Született: 18 fiu, 5 leány. Ezekből 18 törvénytelen fiu, 5 törvényes leány; 0 törvénytelen fiu, 0 törvénytelen leány. Összesen: 23.

II. Halálozás.

Elhalt: 11 fi, 7 nő. Ezekből 5 éven aluli 5 törvényes fiu, 5 törvényes leány, 0 törvénytelen fiu, 0 törvénytelen leány; 5 éven felüli 6 fi, 2 nő. Összesen: 18. E szerint a születések a halálozásokkal 5-el mulják felül.

Elhaltak: Lencsés György, 2 hónapos, róm. kath., gyomor- és bélhurut. Krizsány Katalin, 14 hónapos, róm. kath. tüdővész. Somogyi Vilma, 3 hónapos, ev. ref., bélhurut. Tormina Anna, 15 hónapos, róm. kath., bélhurut. Fekete Borbála, önálló varrónő, 21 éves, róm. kath., hajadon, tüdőgümőkór. Bakos Ferenc, 9 hónapos, róm. kath., bélhurut. Meislz Tivadar Dávid, 8 napos, ág. hitv. ev., veleszületett gyengeség. Jani István, 15 éves, tüdővész. Spránitz Lajos, 32 éves, róm. kath., nőtlen, székgyári napszámos, tüdővész. Varga Ferenc, 2 hónapos, róm. kath., bélhurut. Suplicz Ilona, 1 hónapos, ev. ref., bélhurut. Tuhrmann József, magázó, róm. kath., 73 éves, szív-szélhűdés. Antal Jánosné szül. Fodor Pap Rozália, róm. kath. 27 éves, tüdővész. Márián Imre Pádurai Antal, 1 hónapos, róm. kath., hóghurut. Danka Zsófia, 12 napos, ev. ref., veleszületett gyengeség. Mihályi Ferenc, földm. napsz., róm. kath., 27 éves, szurás és akasztás által elkövetett gyilkosság. Csepeli János, földm. napsz., róm. kath., 82 éves, aggkór. Tóth Imre 19 éves, róm. kath., tüdővész.

IV. Kihirdetés.

Kallós Gyula, sütő segéd és Erős Mária szakácsnő, (Székesfejérvár.) Verger István, vonatmálházó (Kolozsvar) és Mihályi Julianna varrónő (Székesfejérvár.) Dr. Holly Géza ügyvéd (Székesfejérvár) és Craenenbroeck Valéria Karolina Mária (Pátka, Fejérm.) Skopál István József főgimn. tanár (Budapest) és Gebert Ottilia (Székesfejérvár.) Károly István András, ács-segéd és Dobos Teréz, szakácsnő (Székesfejérvár.) Hári Lajos, géplakatos és Szűts Mária, varrónő (Székesfejérvár.) Kotsis István, kisbirtokos és öz. Tóke Györgyné szül. Ács Mária, (Székesfejérvár.) Révész István, helyettes inozdonyvezető és Szenger Julianna, (Székesfejérvár.) Fodor Pap Imre, kisbirtokos és öz. Gotthárdi Istvánné szül. Zámbo Julianna, kisbirtokosnő, (Székesfejérvár.) Hoczek Lajos téglás és Bauer Sarolta, (Csákvár, Fejérm.) Ricker János, gépész és Konrad Franciska, (Budapest.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

V. J. dr. Róma. Itt hozzuk. Forró köszönet érte. Csak aztán át ne engedje most magát a meleg idők tikkasztó hatásának, mert épen most nagy szükség van a jó, ügyes pennákra. Az uborkaszezon beütött. A közönség kórusban szidja az újságjait hogy nincs bennük semmi, így aztán a szerkesztői furfangnak kell valamit kifundálni, hogy mindig szivesen vegyék a lapot kézbe. Az elismerést köszönjük. Higye el, a jó Istenen kívül ez ád erőt, hogy azoknak a várokozásoknak, a melyeket olvasóközönségünk a hamaibaól új életre kelt Naplóhoz kötött, legjobb tehetségeink szerint megfeleltethetünk. Ez az öntudat az egyedüli és igazi jutalmunk. Másra ugy sem pályáztunk. Hír semmi. Arról meg még a semminél is kevesebb. Kombinációk vannak, de senki komolyan nem akarja venni, mert valamennyi a legbiztosabb forrásból buzog és homlokegyenest ellentmond a másoknak. Legutóbb egy igen kedves fejérvárinak volt kombinációjában. Várunk és imádkozunk. Azt hisszük, hogy a kinevezés csak a választások után fog megtörténni, a székfoglalás azonban talán csak karácsony után lesz meg Talán kegyetek többet tudhatnak. Üdv! a mielőbbi viszontlátásig.

H. J. Bicske. Köszönjük s azt hisszük, hogy a jövő héten okvetlen sorát ejthetjük. Valóban igen szép dolog, a legnagyobb élvezettel olvastuk. A szabadon való fordítás pompás előnye azonnali érvényesültek. Coppelét nagyon melegen ajánljuk, hiszen ez a munkája is mutatja, hogy mily óriás az írók gá.dájában. La bonne soufrance című új munkája egy év alatt 52 kiadást ért. Magyarországon persze nem akarnak róla tudomást venni. Míg hite iránt közönyös, míg a liberális elveknek hűséges támogatója volt, égig magasztalták, Franciaország legeslegelső írójaként ünnepelték. Mikor aztán a liberálistizmusnak bucsut mondott és fényes elméje a katolikus vallás megdönthetetlen igazságaiban tökéletes

lelki megnyugvást talált, megvívni, vis-zahodítani nem bírták, tehát halgatnak róla, miként a sötét hullákat magában foglaló sir. Ez a sorsa a hitű katolikus írónak s ezeknek kell a rövidebbet húzni a disznóságokban hentergő Zolákkal szemben. Ezért kérjük a Coppelé ismertetését. Modern író, a szó szoros értelmében, telve esprit-vel és melleje katolikus csontig-velőig; oly hatalmas, mint a középkor hitvallói s az els5 keresztények martyrjai. Azt hisszük, hogy Benziger und co. Köln a) Rb., vagy Heinrich Kirsch, Buchhandlug, Wien I. Singerstrasse 7. által biztosan megszerezhető. Akár az említett mű, akár régiebb tárcái, mind jó. Ő mindig nemes volt, mert igazi művészléleknek teremtette az Isten. Üdv!

Kiváncsi. Bizony sajnáljuk, hogy a légy monologia ma nem folytatódhatik. Örülünk, hogy annyira tetszett. Ezt mások is mondták. De látja, udvariassáknak kell lennünk, mikor egy ily rég látott vendéget üdvözölhetünk, mint ma, akkor nekünk szerényen háttérbe kell vonulnunk. Egyszerre nem lehet mindent. Egyébiránt reméljük, hogy a mi következik, szintén egy meg fogja nyerni magas tetszését, mint a többi.

Nagybani jég-eladás

olcsón, megegyezés szerint
Lichtneckert József
fűszerkereskedőnél.

4861. Székesfejérvár szab. kir város
kap. 901. rendőr kapitányságától

Árverési hirdetmény.

Székesfejérvár szab. kir. város rendőrkapitányi hivatala által ezenel közhírré tétetik, hogy Deutsch Katalin kézi zálogüzletében elhelyezve lévő mindazon zálogtárgyak, melyeknek kiváltási határideje folyó évi június hó 24-ig lejárt, 1901. évi július hó 25-én délelőtt 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen hatósági közeg közbejötté és készpénz fizetés mellett az 1881. évi XIV. tcz. 15-20 §§-sai értelmében elfognak adatni.

Miről a betevők, ugy a venni szándékozók azzal értesittetnek, hogy az árverés alá kerülő tárgyak az árverés napjáig mindig meghosszabbíthatók vagy kiválthatók.

Székesfejérvár, 1901. évi július hó 12-én.

Liszt Ferenc,
rbitos,
kiküldött árverező.

Árverés.

Huszár Károly kanonok székesfejérvári lakos összes ingatlanai folyó hó 17-én délelőtt 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében (Megyeház-épület) nyilvános bírói árverésen elfognak adatni és pedig a kórház- és salétrom-utcai házak.

Szőlők: a fiskális dűlőben emeletes lakházzal, pincével, kocszin és istállóval 20 oktálos termő szőlő;

az öreghegyen 5 oktálos termő szőlő; a ráchegyen 8 oktálos termő szőlő najlék és pincével;

a ráctemető környéki dűlőben 3 oktálos termő szőlő részben beültetve.

Buzaföldek: az andrásgyepi, gugáspince környéki, hóhárkúti, kertaljai, aszalólgyi, taligauti, kis-mihály-csucsakai ráchegyi, Stiglerkerti, szürük melletti, sárkány-kúti, váraljai dűlőkben.

Kaszálók: a jancsár-kúti, komlós-kerti, hosszúéri, szélkanális, börgyári, hosszú hidi, keleti dűlőben.

Az árverési feltételek a telekkönyvi hivatalnál megtekinthetők.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.
Homlokzat-festék-gyár
 Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120.
 (saját házában)
 Aranyérmekkel kitüntette.

Főhercegi és hercegi urudalmak, os. és kir. katonai Intézőségek, vasutak, ipar-
 bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építő-mesterek, ugyszintén gyári és
 ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mészből földe-
 hatók, száraz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában kilóként 16
 krtól fölfelé szállítanak és a mi a festék színtisztségét illeti, azonos az
 olajfestékekkel.
 Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

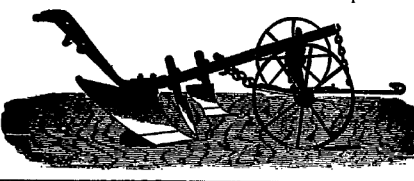
I. rendű
KOKSZOT
 ajánlok jutányos áron bármely
 állomásra.
WEISZ JÓZSEF
 a tatai szénbányák képviselője.
SZÉKESFEJÉRVÁR,
Lakatos-utca 2. szám alatt.

Éremmel kitüntette!
SIMON LAJOS
 asztalos és kárpitos
 butorraktára
SZÉKESFEJÉRVÁROTT,
Kossuth-utca 11. szám.
 Ajánja saját készítményű asztalos és kárpitos
 butormunkákkal dúsan berendezett üzletét,
 hol mindennemű asztalos és kárpitos munkák
 gyorsan és pontosan elkészíttetnek,
 jutányos áron.

Első magyar varrógép és kerékpár-gyár részvény-
 társaság. Budapest.
 Ajánlják hazai gyártmányu **Adria, karika-
 hajós Singer, Wheeler Wilson, Howe stb.-féle**
 saját készítményű
varrógépeiket és kerékpárait
 a legjutányosabb árak mellett. — Nagy raktár
 minden néven nevezendő varrógép és kerékpár
 alkatrészekben. — Ajánlják továbbá teljesen be-
 rendezett javító műhelyüket, hol mindennemű
 varrógép és kerékpár javítások gyorsan és
 pontosan eszközöltetnek.
 Vezető leépítőt **Márkus Simon özegeye és fia**
 cégégnél, Székesfejérvárott, Nádor- és Róza-utca
 sarkán a ciszterciák templomával szemben.

Alapított 1865.
Uj. SCHAUMANN JÓZSEF
 ARANYOZÓ, MÁRVÁNYOZÓ, TEMPLONDÍSZÍTŐ,
 TÜKÖR, KÉPKERET RAKTÁRA
SZÉKESFEHÉRVÁROTT,
 Barátok új épületében.
 Elvállal mindennemű aranyozást és díszítést,
 ugymint: Templomok, Salonok, Kávéházak, Dísz-
 termek Aranyozását festését és Plasztikai Díszítését.

WEISER J. C. gazdasági gép yára NAGY-KANIZSÁN.
 Ajánlja: egytetemes egyes és kétvasu acél-ekéit legkiválóbb anyagból és legjobb kivitelben, az egy-
 tetemes ekékhez alkalmazható összes felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajmívelő eszközeit.
ZALA-DRILL
 sik és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas Magyarország legjobb sorvető-gépeit, szabad kiváltható kapacitá-
 slyókkal. Homokos talajhoz a „ZALA-DRILL” különösen e czélra készített és kitűnőnek bizonyult vetősarukkal
 lesz ellátva. „Perfecta” merítő korongos sorvető-gépeit leszállított áron. „Planet” rdz. egykereki kézi kapát
 és töltőgépet
 24 korona árban
 „Hollingsworth” lógereblyéit legszilárdabb kivitelben. Árjegyzék ingyen és bérmentve.
 Főképviselet és raktár Fejér-, Veszprém- és Komárom-megyékre:
ROTH SANDOR
 vaskereskedő
Székesfehérvár, (Gebhardt-ház.)
 Ugyanitt kaphatók szabadalmazott
ruha-mángorlók.

Többször kitüntette!
Asztalos szakmába
 vágó megrendelést
 elfogad
NAGY JÓZSEF
SZÉCHENYI-UTCZA 24 SZ.
 Készen kapható: Nyaraló vagy gyermek
 szobába, esetleg előszobában alkalmazható fehér
 fényezett szekrények s 16 személyre ebődő s
 egyéb butorok.

VÉGH GYULA
szobafestő, mázoló
 Kossuth-utca 15. (Györy-ház.)
 Elfogad:
 Czim-, szoba-, kép-, ten plom-
 és oltárfestés, valamint mázoló
 s krétarajz munkát.
 !!! Legújabb seccsio minták dús !!!
 választékban.

SZÁMMER IMRE
 KÖNYVNYOMDÁJA SZÉKESFEJÉRVÁR.

o o o o ELVÁLLAL MINDENEMŰ
 o o o o KÖNYVNYOMTATÓ ÉS KÖNYVKÖTŐ
 o o o o MUNKÁK KÉSZÍTÉSÉT IZLÉSES
 o o o o KIÁLLITÁSSAL, JUTÁNYOS ARON.
 AJÁNLJA DÚSAN FELSZERELT o o o o
 RAKTÁRAT o o o o
 IRODAI, FOGALMAZÓ, LEVÉL o o o o
 ÉS CSOMAGOLÓ PAPIROKBAN. o o o o
 o o o o KÉSZLETBEN TART MINDENEMŰ
 o o o o NYO ATVÁNYT ÜGYVÉDEK,
 o o o o SZOLGABIRÓSÁGOK, KÖZSÉGEK,
 o o o o EGYHAZAK STB. RÉSZÉRE.
 BÁSTYA-UTCZA 9. SZ. || || || TELEFON 99.

Nyomatott Számmér Imre könyvnyomdai intézetében, Székesfejérvárott.